

Verslag

Onderwerp: Omgevingswerkgroep Belfeld

Plaats/datum bespreking: Belfeld, 11-04-2017

Voorzitter: Marita Cals en Adriaan Berkhof

1. Inleiding

Marita Cals, omgevingsmanager Waterschap Limburg, opent de bijeenkomst. Ze introduceert Adriaan Berkhof die de omgevingsmanager voor dit dijktraject wordt. Marita blijft eindverantwoordelijk omgevingsmanager namens het waterschap voor dit dijktraject. Daarnaast introduceert ze Kees Dorst technisch manager, die namens het waterschap een toelichting geeft over de normering en onderzoek naar tijdelijke keringen.

2. Terugblik

Waterschap Limburg is in het voorjaar van 2016 gestart met de aanpak van de dijken van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het gaat om 15 dijktrajecten in 6 gemeenten in Noord en Midden Limburg. De dijkversterkings- en dijkverleggingsprojecten uit het HWBP verlopen in drie fasen: de verkenning, planuitwerking en realisatie. Het programma bevindt zich nu in de verkenningsfase waarbij ruimte is voor expertise en input vanuit de omgeving. Dat gebeurt op verschillende manieren: omgevingswerkgroepen, (eventueel) ontwerpateliers en informatiebijeenkomsten.

In een omgevingswerkgroep worden per dijktraject deelnemers meegenomen in het proces, de voortgang, de dilemma's en keuzes van het betreffende dijktraject. In een ontwerpatelier staat de techniek meer centraal en praten 5-10 direct belanghebbenden mee over oplossingsrichtingen en specifieke ontwerpvragestukken van een deel van het dijktraject, bijvoorbeeld de inpassing van de dijk in een straat. Tijdens de informatiebijeenkomsten wordt de informatie uit de omgevingswerkgroep en ontwerpateliers breed gedeeld met alle belangstellenden.

De komende maanden ligt de focus op het gezamenlijk uitwerken van een aantal vraagstukken en ontwerpen. Op zo'n manier dat het stuurgroep een besluit kan nemen over het voorkeursalternatief. De stuurgroep brengt advies uit aan Waterschap Limburg. Het waterschap is bevoegd gezag en neemt het formele besluit, in de vorm van een projectplan Waterwet. Daarnaast moet de provincie

een goedkeuringsbesluit nemen en moet de gemeente haar bestemmingsplan wijzigen en vergunningen verlenen.

2. Kennismaking

De deelnemers worden van harte welkom geheten op de eerste omgevingswerkgroep van dijktraject Belfeld. De omgevingswerkgroepen zijn een vervolg op de “kanssessies” uit de voorverkenning en betreffen een extra schakel in het contact met de omgeving. Adriaan Berkhof zal de trekker zijn vanuit het omgevingsmanagement voor dit traject, Marita Cals is de eindverantwoordelijke vanuit het Waterschap Limburg. Ter kennismaking is de deelnemers gevraagd om zich kort voor te stellen en daarbij aan te geven welk belang zij hebben.

3. Omgevingswerkgroep

Na de kennismaking gaat Adriaan dieper in op de samenstelling en het doel van de omgevingswerkgroep. De omgevingswerkgroep is het overlegkader waar de omgeving en het Waterschap (en andere partijen) elkaar ontmoeten en constructief samenwerken t.a.v. dit dijktraject.

Dit betreft niet alleen de bewoners, maar ook partijen als de betreffende gemeente en provincie Limburg. Deze werkgroep geeft de mogelijkheid te informeren over de voortgang van de verkenning, waarbij deelnemers input kunnen leveren op de inhoud en het proces van de verkenning. Om de werkvorm efficiënt te houden bestaat de werkgroep uit 10 – 20 personen, afhankelijk van de omvang van het dijktraject en de complexiteit ervan. Daarbij wordt aan de deelnemers gevraagd om niet alleen vanuit persoonlijk belang deel te nemen, maar dat ook het belang van anderen wordt vertegenwoordigd. De deelnemers geven aan dat het behoud van uitzicht en bereikbaarheid hun grootste belang is. Hier is onder de deelnemers sterke consensus over.

De opkomst is lager dan werd verwacht. Dit wordt ook onderkend door de deelnemers. Wellicht dat het tijdstip van de bijeenkomst (middag) hier een rol in speelt. Voor het vervolg is het raadzaam om een inventarisatie te doen bij de (ontbrekende) deelnemers om tot een voorkeurstijd (middag of avond) te komen. De aanwezige deelnemers geven aan geen voorkeur te hebben. De afwezige mensen worden door Waterschap Limburg benaderd over hun eventuele deelname.

4. Opzet omgevingswerkgroep

Deze omgevingswerkgroep komt ongeveer 3 a 4 keer per jaar bijeen en dat voor de periode van nu tot en met de uitvoering van de dijkversterking/verlegging. Dit gaat dus over enkele jaren. De komende maanden ligt de focus om gezamenlijk een aantal vraagstukken/ontwerpen verder uit te werken. Dit zodanig dat het bestuur een besluit kan nemen over het voorkeursalternatief. Er wordt toegewerkt naar een voorkeursalternatief rond de zomer. Voor dijktraject Belfeld wordt de keuze gemaakt in de stuurgroep Noordelijke Maassvallei, waarin de gemeente, het waterschap, Rijkswaterstaat, de provincie, het rijk en het HWBP zijn vertegenwoordigd.

In de omgevingswerkgroep wordt op een open manier gediscussieerd over het proces en de inhoud. Eisen vanuit de omgeving worden meegenomen in het afwegingsproces. Meenemen betekent niet dat wensen vanuit de bewoners altijd ingewilligd kunnen worden. Er wordt een toelichting gegeven waarom bepaalde keuzes zijn of worden gemaakt.

Enkele vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van bovenstaande:

- Vanuit de deelnemers wordt gevraagd of de Maasstraat ook daadwerkelijk bezocht is.

Adriaan vertelt dat dit is gebeurd.

- Deelnemers geven aan dat door de aanleg van de coupure de ontsluiting van Maasstraat 17 teniet is gedaan. Maasstraat 15 dient recht van overpad te verlenen aan Maasstraat 17.

- Voor het voorkeursalternatief (VKA) worden alle trajecten besproken in de omgevingswerkgroep (incl. onderbouwing). Pas daarna volgt een keuze over het VKA.

- Het VKA is geen precieze vaststelling (van een definitief ontwerp), maar een hoofkeuze van de ligging (tracé) en het type kering. De invulling van het ontwerp en realisatiefase wordt in een later stadium met de omgevingswerkgroep besproken.

- Deelnemers vragen zich af of er ook wordt gedacht aan innovatieve oplossingen, zoals de drijvende waterkering bij Spakenburg. Kees vertelt dat dit zeker wordt overwogen in de technische overweging. Innovatieve oplossing worden meegenomen, maar het financiële plaatje speelt ook mee in de afweging. Hij komt hier op terug in zijn presentatie.

5. Toelichting oplossingsrichtingen dijktraject

Adriaan licht de 3 dijksecties (Zuid, Midden en Noord) toe, inclusief de verschillende oplossingsrichtingen die geselecteerd zijn op basis van de voorgaande kanssessies.

Dijksectie 1 'Zuid, inclusief aansluiting op hoge gronden'

In het zuidelijke deel zijn, naast de huidige ligging van de dijk (1A), nog twee alternatieve tracés in beeld. In de ene variant (1B) wordt de dijkkring nog iets zuidelijker doorgetrokken en gestroomlijnd. In de andere variant (1C) wordt de dijk juist fors ingekort en vlak langs de bebouwingsgrens van de kern gelegd.

Adriaan geeft aan dat voor oplossingsrichting 1C nog aanvullend onderzoek wordt gedaan naar de (impact van de) waterstanden. Dit onderzoek moet antwoord geven op overstromings- en veiligheidsvraagstukken. Er wordt vanuit de deelnemers aangegeven dat de drempelhoogte van deze huizen boven de 20 meter NAP ligt (aan de parallelweg).

Vanuit de deelnemers wordt gevraagd wat er met de bestaande kering wordt gedaan wanneer er voor oplossingsrichting 1C wordt gekozen. Wordt deze behouden of afgegraven? Bij behouden is er toch nog een mate van bescherming. De vraag is dan alleen wie de beheerder wordt en daarmee opdraait voor de (onderhouds)kosten. Deze keus is nu nog niet gemaakt.

Verder wordt opgemerkt dat het gebied aan de Rijksweg Zuid (onder 1C) relatief zonder bebouwing is. Er staan 3 woningen en een paar kassen. De vraag is of het doortrekken van de waterkering

opweegt tegen hetgeen in dat gebied beschermd wordt. Echter, als er voor wordt gekozen om de waterkering door te trekken, stellen de deelnemers dat de waterkering tot het einde doorgetrokken moet worden (1B). Zodoende is ook het pand waar de huidige kering nu stopt, beschermd. Dit is wel afhankelijk van de hoogteligging van het betreffend perceel.

Daarentegen stellen de deelnemers dat een korter tracé (1C) kosten bespaart. De aanleg van oplossingsrichting 1C heeft volgens de deelnemer weinig impact op het uitzicht. Dit wordt nu al beperkt door de landbouwgrond waar maïs wordt verbouwd. Al met al zijn er dus meerdere opties/mogelijkheden die inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Dijksectie 2 'Belfeld'

In het middentraject is maar 1 tracé in beeld, namelijk ter hoogte van de bestaande waterkering. De opwaardering van de loswal wordt hier als meekoppelkans gezien.

De deelnemers geven aan dat het uitzicht het hoofdaandachtspunt is. Daarnaast dient er ook rekening te worden gehouden met de bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Dijksectie 3 'Noord, inclusief aansluiting op hoge gronden'

Aan de noordzijde zijn twee tracés in beeld, namelijk ter plaatse van de bestaande dijk en een alternatief tracé waarbij de dijk wordt uitgebreid in de richting van de stuw. Op de informatieavond is een extra dijktracé toegevoegd. Dit tracé sluit tussen de bebouwing aan de Rijksweg Noord. Dit zal in overleg met de bewoners bepaald worden. Ook dit tracé zal worden beschouwd in deze fase. In feite worden dus drie tracés bekeken.

Onderzoeksopgaven

Wat betreft de onderzoeksopgaven wordt het grondonderzoek gedaan op basis van een worst case scenario. Hogedrukleidingen (riool) worden opgezocht en onderzocht hoe de dijk daarmee gaat kruisen.

6. Toelichting (nieuwe) normering

Het waterschap heeft veel vragen gekregen over de (nieuwe) normering. Daarom is deze nader toegelicht door Kees Dorst. Met betrekking tot de demontabele keringen en het zichtbehoud van middensectie 'Belfeld' worden de komende maanden de diverse typen beoordeeld op hun faalkans. Dit is een technisch complexe uitwerking. Daarmee wordt duidelijk wat op dit traject technisch gezien mogelijk is met betrekking tot de aard en de omvang van tijdelijke keringen en de coupure. De vraag is of de matrix voor de zomer gepresenteerd kan worden.

7. Afsluiting, evaluatie en rondvraag

In de rondvraag komen nog enkele vragen en/of opmerkingen op tafel:

- Er wordt gevraagd of er bezwaarmogelijkheden zijn. Dit is mogelijk maar zit later in het proces. De versterkingsopgave wordt opgenomen in het Projectplan Waterwet dat voor dit traject gaat worden opgesteld. Hier zit een formele inspraakprocedure aan vastgekoppeld.

-De aanwezigen willen graag op de hoogte gehouden worden. Men ervaart dit traject positiever dan vroeger (1995), fijn dat er zo vroegtijdig open gecommuniceerd wordt.

- Binnen nu en 4 weken zal aanvullend geotechnisch onderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek zal beperkt zijn in Belfeld. Particulieren worden, indien onderzoek wordt uitgevoerd, hiervan vooraf op de hoogte gesteld en gevraagd toestemming te verlenen.

- De volgende omgevingswerkgroep wordt voor de zomer gepland. Vanuit de aanwezigen is geen voorkeur voor een middag- of avondsessie. Wel wordt opgemerkt dat de Hamar vaak vol is in de avond. Er wordt tijdig een uitnodiging verstuurd.

- In de volgende omgevingswerkgroep wordt onder andere nader ingegaan op ruimtelijke kwaliteit/inpassing en de effectenbepaling van de diverse tracés.

Voor contact met de omgevingsmanagers kunt u mailen naar het algemene mailadres: dijkversterking@waterschaplimburg.nl onder vermelding van dijktraject Belfeld. De mail wordt dan doorgezet naar de juiste personen.